

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3184/2020. (V. 27.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VI.21.707/2018/2. számú végzése, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.21.771/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó, jogi képviselője (dr. Dömösi Boglárka ügyvéd) útján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Pfv.VI.21.707/2018/2. számú végzése, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.21.771/2017/4. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Alkotmányjogi panaszja előzményeként az indítványozó előadta, hogy egy gazdasági társasággal mint engedményezővel kötött engedményezési szerződést. Az engedményező a szerződés tárgyát képező követelést 1 millió forint vételár ellenében átruházta az indítványozóra. Az engedményezési szerződést az engedményező gazdasági társaság képviseletében az engedményes indítványozó írta alá. Az engedményezés tárgyában a gazdasági társaság taggyűlést nem tartott, taggyűlése az engedményezési szerződés megkötését jóváhagyó határozatot nem hozott. Az engedményezési szerződés megkötésével egyidejűleg az indítványozó 1 millió forintot készpénzben befizetett az engedményező gazdasági társaság házi pénztárába, de ezt az engedményező utóbb vitatta.
- [3] Az engedményező gazdasági társaság bírósági úton kezdeményezte az engedményezési szerződés semmisségének megállapítását. Az első fokon eljáró Budakörnyéki Járásbíróság II.P.20.849/2015/25. számú ítéletével megállapította az engedményezési szerződés semmisségét, hivatkozással arra, hogy nem volt közgyűlési hozzájárulás, és elrendelte az indítványozó részére az eredeti állapot helyreállítása jogcímén a vételár visszafizetését. Az engedményező fellebbezése nyomán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.21.771/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság döntésének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részt pedig megváltoztatta akként, hogy az engedményező gazdasági társaság 1 millió forintra eredeti állapot helyreállítása jogcímén történő kötelezését mellőzte.
- [4] Ezt követően az indítványozó felülvizsgálati eljárást kezdeményezett a Kúrián, valamint az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a jogerős ítélettel szemben. Az Alkotmánybíróság IV/1435-2/2018. ügyszámú egyesbírói végzésével az indítványozó alkotmányjogi panaszát a folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel, az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján visszautasította. A Kúria pedig a Pfv.VI.21.707/2018/2. számú végzésével az indítványozó felülvizsgálati kérelmét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (2) bekezdésére hivatkozással elutasította.
- [5] Ezután az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján ismét előterjesztette az alkotmányjogi panaszát, mégpedig a Kúria Pfv.VI.21.707/2018/2. számú végzése, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.21.771/2017/4. számú ítélete ellen.

- [6] Az Alkotmánybíróság főtárgyára hiánypótlásra hívta fel az indítványozót, mindenekelőtt az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelem, illetve az alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indokolás tekintetében. A felhívásra – a megadott határidőben – az indítványozó részben megismételte, részben összefoglalta eredeti beadványát, s kérte a támadott bírói döntések megsemmisítését.
- [7] Az indítványozó állítása szerint a támadott bírói döntések meghozatalával az eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való, és (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való alapvető jogát. Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok a jogszabályok szövegét nem azok céljával, illetve nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték. Állította továbbá, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a jogerős ítélet meghozatala során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megsértette, nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, a bizonyítékokat jogszabálysértően értékelte, továbbá jogszabály által elő nem írt kötelezettségek nem teljesítését róta az indítványozó terhére, megsértve ezáltal a Pp. több rendelkezését. Kifogásolta továbbá a Kúria végzését, mivel a Pp. 271. § (2) bekezdését, továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését megsértve utasította el a felülvizsgálati kérelmét. Az indítványozó egyebekben hivatkozott arra is, hogy a támadott bírói döntések a jogbiztonság elvét is sértik, s ekként ellentétesek az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésével, továbbá R) cikkének (1) és (2) bekezdésével.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [9] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai végzéssel zárult ügyben alperes volt, számára hátrányos döntés született. A kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [10] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be alkotmányjogi panaszát (a Kúria végzésének kézbesítése 2019. május 13-án történt, az alkotmányjogi panaszt 2019. július 3-án nyújtotta be jogi képviselője útján).
- [11] Az indítványozó a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Alkotmányjogi panaszát már a számára sérelmes jogerős ítélettel szemben előterjesztette. A felülvizsgálati eljárás befejezését követően ismételt előterjesztett, a korábbival azonos tartalmú alkotmányjogi panaszában immár a rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai végzést is támadta.
- [12] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § a) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmének valószínűsítésére alapítható. A jelen indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában többek között állította az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének és R) cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmét is. Az Alaptörvény R) cikk (1) és (2) bekezdése megsértésére hivatkozva ezért alkotmányjogi panasz nem terjeszthető elő. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében pedig az abban megfogalmazott jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében van helye [3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]]. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható [3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]]. Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére mindezek alapján nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés [3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]].
- [13] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [lásd például: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [14] Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panaszbeadványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése tekintetében előadott érveit illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz, illetve a támadott jogerős ítélet és kúriai végzés) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Az engedményezési szerződés semmissége iránt indított perben hozott jogerős ítélet ellen benyújtott panasz lényegében arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja felül, hogy a bíróság indokolási kötelezettségének a jogszabályoknak megfelelően tett-e eleget, illetve a bizonyítékokat a jogszabályoknak megfelelően értékelte-e, és ezek kapcsán az Alaptörvény sérelme megállapítható-e. A kúriai végzés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz pedig alapvetően arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja felül, hogy a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítása megfelelt-e a Pp. 271. § (2) bekezdésének, s a vélt törvénysértés kapcsán megállapítható-e a végzés alaptörvény-ellenessége.
- [15] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírósági döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott [3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]]. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírósági döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel [3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [16] Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” [Lásd először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]] Az indítványozó által felhívott tisztességes eljáráshoz való jog, illetve jogorvoslathoz való jog nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a konkrét ügyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a sérelmére történő hivatkozás nem vet fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, amely az indítvány befogadását és érdemi vizsgálatát indokolná.
- [17] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem tett eleget az Abtv. 27. § *a*) pontjában és 52. § (1b) bekezdés *b*) pontjában írt feltételeknek, illetve a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2020. május 12.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1166/2019.

